

Ärendet

Tematisk tillsyn av om de nationella proven används och genomförs inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå i Karlsborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 maj 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav beträffande att nationella prov används och genomförs i kurser på gymnasial nivå där nationella prov är obligatoriskt samt om alla elever deltar i alla delar av ett nationellt prov. Tillsynen avgränsade sig till de kurser som huvudmannen bedriver i egen regi. Skolinspektionen har den 9 maj 2025 beslutat att tilldela föreläggande rörande användningen och genomförandet av nationella prov på gymnasial nivå.

Karlsborgs kommun har den 9 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Karlsborgs kommun har även inkommit med kompletterande uppgifter den 2 juli 2025.

Skolinspektionen har nu i aktuellt ärende tagit ställning till om den påtalade bristen har avhjälpits.

Motivering av beslutet

De nationella proven används och genomförs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut bedömde Skolinspektionen att det förelåg brister avseende att alla delprov av de nationella proven inte genomfördes i enlighet med författningarna. Skolinspektionen bedömde att det var en brist att elever inte skrev uppsatsdelarna i de nationella proven på dator eller annan digital enhet, trots att rektorn inte hade fattat beslut om att elever inte skulle

skriva uppsatsdelarna på en dator eller annan digital enhet. Skolinspektionen bedömde även att det var en brist att alla lärare inte identifierade uppsatsdelarna.

Skolinspektionen har tagit del av den inskickade redovisningen från Karlsborgs kommun. Av huvudmannens redovisning framgår att efter Skolinspektionens besök har Karlsborgs vuxenutbildning tagit fram en skriftlig rutin gällande genomförandet av de nationella proven. Av den framgår att uppsatsdelarna, i de obligatoriska nationella proven på gymnasial nivå, numera genomförs på dator eller en annan digital enhet. Det framgår även av rutinen att det endast är rektorn som kan besluta om undantag enligt gällande förordning. Vidare framgår att rektorn informerar undervisande lärare inför kursstart hur de nationella proven ska hanteras och genomföras. Av huvudmannens redovisning framgår även att kommunens IT-enhet deltar i arbetet med att säkerställa att det finns digitala enheter att använda, både vid provtillfällen men även för att förbereda eleverna att använda sådana. Vidare framgår av rutinen för genomförandet av de nationella proven att uppsatsdelarna numera identifieras.

Rättslig reglering

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i de kurser som anges i 10 a § och inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Syftet med proven är att stödja betygssättningen. När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 § förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska vidare nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i engelska kurserna 5 och 6, matematik kurserna 1–4 och svenska kurserna 1 och 3 eller svenska som andraspråk kurserna 1 och 3. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. (4 kap. 10 a § första och andra styckena förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska eleven skriva uppsatserna i de nationella proven i engelska och svenska eller svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå på dator eller annan digital enhet. Rektorn får besluta att eleven inte behöver skriva uppsatserna i proven på dator eller annan digital enhet, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 b § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning)

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2013:19) om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår att bestämmelser om nationella prov finns bland annat i 4 kap. förordningen om vuxenutbildning.

Av Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår även att rektorn ansvarar för att bestämmelserna i föreskrifterna följs. Rektorn får inte överlåta sitt ansvar enligt första stycket. (3 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska skolenheten ha rutiner så att eleverna genomför ett prov på ett likvärdigt sätt och på ett sådant sätt att ett prov kan användas som underlag vid en bedömning av elevernas kunskaper i det ämne eller den kurs som provet avser. Vid provgenomförandet ska eleverna ha tillgång till sådant material som anges i lärarinformationen för varje prov. I lärarinformationen anges vilka hjälpmedel som är tillåtna. Mobiltelefon eller annan elektronisk utrustning är inte tillåtna hjälpmedel, om inte annat särskilt anges i lärarinformationen. (18 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska eleverna genomföra ett prov på det sätt som anges i lärarinformationen för provet. (19 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

X Maja Beckman

Beslutsfattare
Signerat av: Maja Beckman

X Malin Lundquist

Föredragande
Signerat av: Malin Lundquist